

را برای مبارزه با اسرائیل و تحمیل هزینه بر آن ببندد.

همین‌ها اتفاقاً می‌توانند اهرم‌هایی برای فشار و ابزاری برای نشان دادن عدم مشروعیت اسرائیل باشند.

کاملاً همین‌طور است. اسرائیل از خدایش است که ما این درک از عادی‌سازی را داشته باشیم و جلو نرویم و پولمان را هم نگیریم. با این خط قرمزهای خودساخته فضای بازرسانه‌ای هم برقرار نمی‌شود تا تهدیدها و مشکلات اسرائیل عیان شود.

چرا بخشی از جامعه ایران هنوز با ایده‌ی مقابله با اسرائیل همراه نشده و به مرور این سؤال برای برخی پیدا شده که چرا ما باید با اسرائیل تقابل کنیم و چه آورده‌ای برای ما دارد؟ به همین محدودیت‌های خودساخته‌ای که اشاره کردید، ارتباط دارد؟

بله، بخش زیادی از این عدم همراهی محصول برداشت‌های سطحی از مبارزه با اسرائیل است. یک مثال کاملاً روشن در این رابطه، مسابقات ورزشی است که متأسفانه در داخل ایران هم روی افکار عمومی اثر منفی گذاشته است. درک نادرستی که ما از عادی‌سازی داریم باعث شده ما تنها کشوری در جهان باشیم که دولت‌ش رویارویی ورزشکاران با ورزشکار اسرائیلی را منع کرده است. در دنیا ورزشکارانی هستند که مسابقه نمی‌دهند، ولی خودشان انتخاب می‌کنند. در کویت و الجزایر و لبنان ورزشکارانی این کار را کرده‌اند، ولی کار آن‌ها بازتاب بیشتر و بهتری دارد. اینکه ورزشکار مجبور شود و افکار عمومی این مسئله را این‌طور بفهمد، انعکاس بدی دارد و در حقیقت در داخل کشور روی مسئله آرمان فلسطین اثری معکوس و منفی می‌گذارد. همین درک محدود از بحث عادی‌سازی و ورود به روابط با اسرائیل است که موجب شده همراهی افکار عمومی با آرمان فلسطین مقداری فرسوده شود.

شما در جریان گفت‌وگو مبارزه با اسرائیل را یک ضرورت دانستید، با عادی‌سازی مخالفت کردید، اما مواجهه فعلی را نیز پرهزینه دانستید. از نظر شما راه سوم چیست؟

راه سوم را عمدتاً در چند جنبه‌گرایی می‌دانم. متأسفانه بخشی از لایه حکمرانی در ایران تصور می‌کند که ما تنها کشور در جهان هستیم که به فلسطین فکر می‌کند و به مبارزه با اسرائیل و به آرمان فلسطین اعتقاد دارد، درحالی‌که اصلاً این‌طور نیست. هم در کشورهای منطقه و هم در سطوح افکار عمومی و نخبگان جهان مبارزه با اسرائیل بسیار ریشه‌دار و عمیق است و چون ما این مبارزات را به رسمیت نمی‌شناسیم چنین قضاوتی داریم؛ به عنوان مثال، همین کاری که شبکه الجزیره می‌کند. اگر عینکی که به آن اشاره کردم روی چشم ما باشد،